

آداب و اعمال روز دحوالارض

فردا روزی است که ثواب روزه گرفتن آن برابر با ثواب ۷۰ سال روزه داری است و احیا و شب‌زنده‌داری در شب آن توصیه شده است.

فردا روزی است که ثواب روزه گرفتن آن برابر با ثواب ۷۰ سال روزه داری است و احیا و شب‌زنده‌داری در شب آن توصیه شده است.

آداب و اعمال روز دحوالارض فردا ۲۵ ذی القعدة مصادف با روز دحوالارض است. بر اساس آیه ۳۰ سوره نازعات که می‌فرماید: «وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا وَ زَمِينَ رَا بَعْدَ اَنْ كَسْتَرْتَش دَاد»، در این روز با نظر رحمت الهی به زمین، خشکی از زیر نقطه ای که اکنون خانه کعبه در آن واقع شده است، گسترش پیدا کرد در حالی که قبل از آن تمام سطح زمین پوشیده از آب بود. به همین دلیل هم هست که این روز را دحوالارض به معنای گستراندن زمین یا وسعت یافتن خشکی نامیده اند.

بر اساس روایات روز دحوالارض یکی از چهار روزی است که در تمام سال به برتری و مزیت روزه گرفتن ممتاز است و روایات شده است که روزه این روز همانند روزه هفتاد سال است و در روایت دیگر آمده است که جبران روزه هفتاد سال است و هرکه این روز را روزه بگیرد و شب را به عبادت به پایان ببرد، برای او عبادت صد سال نوشته شود و برای روزه دار این روز، هرچه در میان زمین و آسمان است استغفار کند.

از امیرالمومنین (ع) نقل شده که فرمودند: «نخستین رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در بیست و پنج ذی القعدة بود. کسی که در این روز روزه بگیرد و شبش را به عبادت بایستد، عبادت صد سال را که روزش را روزه و شبش را عبادت کرده است خواهد داشت». در روایت دیگری آمده است که حضرت صاحب الزمان(عج) در همین روز قیام خواهدکرد.

اعمال مستحبی سفارش شده برای این روز نیز شامل: روزه گرفتن که ثواب ۷۰ سال عبادت را دارد، احیا و شب‌زنده‌داری شب دحوالارض که برابر با یک سال عبادت است، ذکر و دعا، انجام غسل به نیت روز دحوالارض و خواندن دو رکعت نماز، نزدیک ظهر به این کیفیت است که: در هر رکعت بعد از حمد پنج مرتبه سوره الشّمس بخوانید و آنگاه بعد از سلام نماز بگویید: «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» و سپس این دعا را بخوانید: «يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ اِقْلِنِي عَثْرَتِي يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ اَجِبْ دَعْوَتِي يَا سَامِعَ التَّائِبَاتِ اِسْمَعْ صَوْتِي وَ تَجَاوَزْ عَن سَيِّئَاتِي وَ مَا عِنْدِي يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْاِكْرَامِ اَي درگذرنده لغزش ها، از لغزشم درگذر! ای اجابت کننده دعاها! دعایم را مستجاب کن! ای شنوای آوازهها! صدایم را بشنو و به من رحم کن و از بدی هایم و آنچه نزد من است درگذر! ای صاحب جلالت و بزرگواری». زیارت امام رضا(ع) نیز در این روز نیز از بهترین اعمال مستحب و از سنت های مؤکد است.

آداب و اعمال روز دحوالارض

همچنین خواندن این دعا که شیخ در کتاب «مصباح» آورده نیز توصیه شده است:

اللّهُمَّ دَاجِيَ الْكُفْبَةِ، وَفَالِقَ الْحَبَّةِ، وَصَارِفَ اللَّزْبَةِ، وَكَاشِفَ كُلِّ كَرْبَةٍ، أَسْأَلُكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ أَيَّامِكَ الَّتِي أُعْظِمْتَ حَقَّهَا، وَأَقْدَمْتَ سَبْقَهَا، وَجَعَلْتَهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ وَدِيعةً، وَ إِلَيْكَ ذَرِيعَةً، وَبِرَحْمَتِكَ الْوَسِيعَةِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ الْمُتَّجِبِ فِي الْمِيثَاقِ الْقَرِيبِ يَوْمَ التَّلَاقِ فَاتِقِ كُلِّ رَتْقٍ، وَدَاعِ إِلَيَّ كُلِّ حَقٍّ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِي الْأَطْهَارِ، الْهُدَاةِ الْمَنَارِ، دَعَائِمِ الْجَبَّارِ، وَوَلَاةِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَأَعْظِمْنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا مِنْ عَطَائِكَ الْمَحْزُونِ غَيْرِ مَقْطُوعٍ وَلا مَمْنُوعٍ، تَجْمَعُ لَنَا بِهِ التَّوْبَةُ، وَحُسْنُ التَّوْبَةِ؛

خدایا! ای گستراننده کعبه و شکافنده دانه و برگرداننده سختی و برطرف کننده هر گرفتاری، از تو می‌خواهم در این روز از روزهایت که حقیقتش را بزرگ گرداندی و سبقتش را پیش انداختی و آن را نزد اهل ایمان امانت و به سوی خود وسیله قرار دادی و به رحمت گسترده ات که بر محمد درود فرستی آن بنده برگزیده ات در پیمان نزدیک، روز دیدار، شکافنده هر امر بسته و دعوت کننده به حق و بر اهل بیت پاکش، آن راهنمایان و روشن کنندگان راه حق، ستون های قدرت و متولیان بهشت و دوزخ و عطا کن به ما از عطای در خزانه ات که نه بریده شود و نه منع گردد تا به وسیله آن رجوع و بازگشت خوبی برای ما فراهم نمایی؛

يَا خَيْرَ مَدْعُوٍّ، وَأَكْرَمَ مَرْجُوٍّ، يَا كَفِيَّ يَا وَفِيَّ، يَا مَنْ لَطْفُهُ خَفِيٌّ، الطُّفُّ لِي يَلْطُفَكَ، وَأَسْعِدُنِي يَعْقُوكَ، وَأَيِّدُنِي يَتَصَّرَكَ، وَلا تُنْسِينِي كَرِيمَ ذِكْرِكَ، يَا لَوْلَا أَمْرُكَ، وَحَقَّقَ سِرِّكَ، وَ أَحَقَّقَنِي مِنْ شَوَائِبِ الدَّهْرِ إِلَى يَوْمِ الْحِشْرِ وَالنَّشْرِ، وَأَشْهَدُنِي أَوْلِيَاءَكَ عِنْدَ خُرُوجِ

نَفْسِي، وَخُلُوبِ رَمْسِي، وَأَنْقِطَاعِ عَمَلِي، وَأَنْقِضَاءِ أَجَلِي. اللَّهُمَّ وَادْكُرْنِي عَلَى طَوْلِ اللَّيْلِ إِذَا حَلَلْتُ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى، وَتَسْيِينِي التَّاسُونَ مِنَ الثَّوْرِ، وَأَحْلِيئِي دَارَ الْمُقَامَةِ، وَيَوِّنِي مَنْزِلَ الْكَرَامَةِ؛

ای بهترین خوانده شده و کریم ترین امید شده، ای کفایت کننده، ای بخشنده کامل، ای آنکه مهربانی اش پنهانی است، به مهربانی ات به من مهربانی کن و به گذشتت خوشبختم نما و به یاری ات حمایت کن و از یاد کریمانه ات فراموشم مکن به حق متولیان امرت و نگهبانان رازت و از گرفتاری های روزگار تا روز قیامت و برانگیخته شدن حفظم کن هنگام بیرون آمدن جانم و فرو رفتن در قبرم و تمام شدن کارم و سپری شدن عمرم، اولیایت را به بالینم حاضر کن، خدایا یادم کن، بر طول یوسیدگی، زمانی که در میان توده های خاک فرود آیم و فراموش کنندگان از مردم فراموشم کنند و در خانه اقامت فرودم آر و در منزل کرامت جابم ده؛

وَاجْعَلْنِي مِنْ مُرَافِقِي أَوْلِيَايَكَ وَأَهْلِ اجْتِيَابِكَ وَاصْطِفَائِكَ، وَبَارِكْ لِي فِي لِقَائِكَ، وَارْزُقْنِي حُسْنَ الْعَمَلِ قَبْلَ خُلُوبِ الْأَجَلِ بَرِيئاً مِنَ الزَّلَلِ وَسُوءِ الْحَطَلِ. اللَّهُمَّ وَأُورِدْنِي حَوْضَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَاسْقِنِي مِنْهُ مَشْرَباً رَوِيّاً سَائِغاً هَيْنِئاً لَأُطْمَأَئِدَ بِهِ، وَلَا أُحْتَأَ وَرْدَهُ، وَلَا عَنَتَهُ أَذْأُ، وَاجْعَلْهُ لِي خَيْرَ زَادٍ، وَأَوْفَى مَبْعَادٍ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُادُ. اللَّهُمَّ وَالْعَنِ جَبَايِرَةَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَيَحْقُوقَ أَوْلِيَايَكَ الْمُسْتَأْتِرِينَ. اللَّهُمَّ وَأَقْصِمْ دَعَائِمَهُمْ، وَأَهْلِكْ أَشْيَاعَهُمْ وَعَامِلَهُمْ، وَعَجِّلْ مَهَالِكَهُمْ، وَاسْلُبْهُمْ مَمَالِكَهُمْ، وَصَيِّقْ عَلَيْهِمْ مَسَالِكَهُمْ، وَالْعَنِ مُسَاهِمَهُمْ وَمُشَارِكَهُمْ؛

و از دوستان اولیایت و برگزیدگان و خاصان درگاهت قرارم ده و ملاقاتت را بر من مبارک گردان و پیش از فرا رسیدن پایان عمرم حُسن عمل روزی ام فرما، درحالی که پاک از لغزش ها و گفتار بی پایه و منطق باشم. خدایا مرا به حوض پیامبرت محمد (درود خدا بر او و خاندانش) وارد کن و از آن به من بنوشان، نوشاندنی سیراب کننده، روان و گوارا که پس از آن هرگز تشنه نشوم و از ورود به آن طرد نگردم و از آن منع نشوم و آن را قرار ده برایم بهترین توشه و کامل ترین وعده گاه، روزی که گواهان بپا می خیزند. خدایا لعنت کن گردنکشان گذشته و آینده را، هم آنان که حقوق اولیایت را به ناحق به خود اختصاص دادند. خدایا پایه هایشان را بشکن و پیروان و عمالشان را نابود ساز، زمینه های هلاکتشان را به زودی فراهم کن و کشورهایشان را از دستشان بگیر و راه هایشان را بر آنان تنگ کن و بر آنان که با آنان سهیم و شریک اند لعنت فرست؛

اللَّهُمَّ وَعَجِّلْ فَرَجَ أَوْلِيَايَكَ، وَارْزُدْ عَلَيْهِمْ مَطَالِمَهُمْ، وَأَطْهِرْ بِالْحَقِّ قَائِمَهُمْ، وَاجْعَلْهُ لِي دِينِكَ مُنْتَصِراً، وَيَأْمُرَكَ فِي أَعْدَائِكَ مُؤْتَمِراً. اللَّهُمَّ أَحْقِفْهُ يَمَلَايِكَةَ النَّصْرِ، وَبِمَا أَلْقَيْتَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، مُنْتَقِماً لَكَ حَتَّى تَرْضَى، وَيَعُودَ دِينُكَ بِهِ وَعَلَى يَدَيْهِ جَدِيداً عَضّاً، وَيَمْحَضَ الْحَقَّ مَحْضاً، وَيَبْرِضَ الْبَاطِلَ رَفْضاً. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ وَعَلَى جَمِيعِ آبَائِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ صَحْبِهِ وَأَسْرَتِهِ، وَابْعَثْنَا فِي كَرَّتِهِ، حَتَّى نَكُونَ فِي زَمَانِهِ مِنْ أَعْوَانِهِ. اللَّهُمَّ أَدْرِكْ بِنَا قِيَامَهُ، وَأَشْهَدْنَا أَيَّامَهُ وَصَلِّ عَلَيَّ، وَارْزُدْ إِلَيْنَا سَلَامَهُ، وَالسَّلَامُ عَلَيَّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

خدایا در گشایش کار دوستانت شتاب کن و حقوق تاراج رفته آنان را به آنان بازگردان و قائم آنان را بر پایه حق آشکار کن و او را یاری کننده دینت بدار و درباره دشمنانت اطاعت کننده به فرمانت قرار ده. خدایا فرشتگان پیروزی را گرداگرد او بدار و به آن دستوری که در شب قدر به او القا کردی او را انتقام گیرنده خویش قرار ده تا جایی که خشنود شوی و دینت به وسیله او و به دست او به گونه ای نو تازه بازگردد و حق به طور کامل ناب شود و باطل به صورت همه جانبه به دور افکنده گردد. خدایا بر او و همه پدران او درود فرست و ما را از هم نشینان و خاندانش قرار بده و در زمان بازگشتش ما را برانگیز تا در دوران او در شمار یارانش باشیم. خدایا رسیدن به قیامت را روزی ما کن و در روزگارش ما را حاضر کن و بر او درود فرست و سلام او را به ما برگردان، درود و رحمت خدا و برکاتش بر او باد.